

16.10.2024

Dnro 153/03.04.04.10/2024

Asia

Kunnallisvalitus

Valittaja

Nälkälinnanmäki-Seura ry, Savonlinna

Päätös, josta valitetaan

Savonlinnan kaupunginvaltuusto 18.12.2023 § 91

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt talousarvion vuodelle 2024 ja taloussuunnitelman vuosille 2024–2027 pöytäkirjasta ilmenevin muutoksin.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valtuuston päätös on kumottava siltä osin kuin talousarviossa ei ole varattu Nälkälinnanmäen kiinteistön lämmitykseen 60 000 euroa valtuustokäsittelyssä ehdotetulla tavalla.

Vaatimusta on perusteltu muun ohella seuraavasti:

Päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, koska päätöksellä Nälkälinnanmäen entinen kirjastorakennus on luokiteltu käytöstä poistetuksi kiinteistöksi, vaikka kirjastorakennuksen suojelua koskeva valitusprosessi on kesken korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Valittajayhdistys on tehnyt korkeimmalle hallinto-oikeudelle valituslupahakemuksen ja valituksen Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on hylännyt valittajayhdistyksen valituksen Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kielteisestä päätöksestä koskien Nälkälinnanmäen entisen kirjastorakennuksen ja sitä ympäröivän viheralueen suojelua.

Valtuusto on ylittänyt toimivaltansa, koska päätös mitätöi teknisen lautakunnan päätöksen 16.5.2017 § 80, jolla lautakunta on muun ohella päättänyt hinnoitella tontin siten, että ostaja, joka haluaa säilyttää entisen kirjastorakennuksen, saa tontin omistukseensa halvemmalla.

Päätös on lainvastainen, koska kirjastorakennusta ei ole koskaan inventoitu, eikä siitä ole koskaan tehty kulttuurihistoriallista selvitystä. Kaupunki ei ole

sisällyttänyt rakennusta keskustaajaman strategista yleiskaavaa varten modernismin ajan rakennusperinnöstä vuonna 2018 teetettyyn selvitykseen. Mittaamattoman arvokas rakennus on vaarassa tuhoutua, mikäli kaupunginvaltuuston talousarviopäätös pidetään voimassa.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Savonlinnan kaupunginhallitus on antanut lausunnon, jossa se on muun ohella katsonut, että valitus tulee perusteettomana hylätä.

Valittajayhdistys on antanut vastaselityksen, jossa se on muun ohella katsonut, että valtuusto on talousarviosta päättäessään ylittänyt toimivaltansa myös sillä perusteella, että toimivalta luokitella entinen kirjastorakennus käytöstä poistetuksi kiinteistöksi ja poistaa sen lämmittämiseen varattu määräraha on Savonlinnan kaupungin hallintosäännön 6 §:n 23 kohdan perusteella kuulunut tekniselle lautakunnalle. Edelleen vastaselityksessä on todettu, että korkein hallinto-oikeus on 15.3.2024 antamallaan päätöksellä hylännyt valittajayhdistyksen valituslupahakemuksen kirjastorakennuksen suojelua koskevassa asiassa. Tämän vuoksi valitusprosessin keskeneräisyyttä koskeva valitusperuste on osin vanhentunut.

Savonlinnan kaupunginhallitus on hallinto-oikeuden pyynnöstä toimittanut selvityksen valtuuston päätöspöytäkirjan 18.12.2023 § 91 nähtävillä pidosta. Selvitys on annettu tiedoksi valittajayhdistykselle.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus ei tutki valittajayhdistyksen vastaselityksessään esittämää uutta valitusperustetta, jonka mukaan toimivalta määrärahan poistamiseen on hallintosäännön perusteella kuulunut tekniselle lautakunnalle.

Muilta osin hallinto-oikeus tutkii valituksen ja hylkää sen.

Perustelut

Tutkimatta jättäminen

Kuntalain 135 §:n 3 momentin mukaan valittajan tulee esittää 2 momentissa tarkoitetut valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Kaupunginvaltuuston päätöspöytäkirja 18.12.2023 on ollut nähtävillä kaupungin verkkosivuilla 21.12.2023 lukien, joten valittajayhdistyksen katsotaan kuntalain 140 §:n 3 momentin mukaisesti saaneen tiedon valituksenalaisesta päätöksestä 28.12.2023. Valitusaika on siten päättynyt maanantaina 29.1.2024. Näin ollen hallinto-oikeudelle 22.5.2024 saapuneessa vastaselityksessä esitetty ratkaisuosioista ilmenevä uusi valitusperuste on jätettävä myöhässä esitettynä tutkimatta.

Talousarvion hyväksyminen

Sovellettavat säännökset

Kuntalain 110 §:n 1 momentin mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (*suunnitelmakausi*). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Saman pykälän 2 momentin mukaan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Saman pykälän 4 momentin mukaan talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Asiassa esitetty selvitys ja oikeudellinen arviointi

Kaupunginvaltuuston on tullut hyväksyä kunnalle talousarvio ja taloussuunnitelma kuntalain 110 §:ssä säädetyn tavoin. Valtuusto käyttää kaupungissa ylimpänä toimitilapalveluiden talousarviovaltaa. Tähän päätösvaltaan kuuluu myös sen arvioiminen, ovatko talousarvion yhteydessä tehtävät ratkaisut kaupungin ja sen asukkaiden edun mukaisia. Talousarvion valtuustokäsittelyn kuluessa valtuutettu on tehnyt kannatetun esityksen siitä, että toimitilapalveluiden toimintamenoihin lisätään 60 000 euroa Nälkälinnanmäen kiinteistön lämmitykseen. Valtuusto on kuitenkin äänestyksen jälkeen päättänyt, ettei vuoden 2024 toimitilapalveluiden toimintamenoihin budjetoida Nälkälinnanmäen kiinteistön lämmityskuluja.

Hallinto-oikeus toteaa, että talousarviosta päätettäessä valitusprosessi elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) ja ympäristöministeriön kielteisistä kirjastorakennuksen suojelupäätöksistä on ollut kesken. Kun otetaan huomioon, ettei ELY-keskus ollut määrännyt rakennussuojeluasiassa vaarantamiskieltoa rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain 6 §:n nojalla, ei valitusprosessin keskeneräisyys ole estänyt valtuustoa päättämästä, ettei vuoden 2024 talousarvioon oteta määrärahoja kirjastorakennuksen lämmittämistä varten.

Tekninen lautakunta on 16.5.2017 (§ 80) päättänyt Nälkälinnanmäen tontin hinnoittelusta muun ohella siten, että kirjastorakennuksen säilyttävässä vaihtoehdossa hinta on halvempi kuin uudisrakennusvaihtoehdossa ja että mikäli tontit eivät mene kaupaksi tarjousaikana, ne jäävät myyntiin päätöksessä mainituilla pohjahinnoilla. Hallinto-oikeus katsoo, ettei mainittu teknisen lautakunnan päätös ole ollut esteenä sille, että kirjastorakennuksen

lämmityskulut on poistettu talousarviosta. Esteenä määrärahojen poistamiselle ei ole ollut myöskään se valittajayhdistyksen esittämä seikka, ettei kirjastorakennusta ole inventoitu ja ettei siitä ole laadittu kulttuurihistoriallista selvitystä. Hallinto-oikeus katsoo, että valtuusto on voinut sille kuuluvan harkintavallan nojalla ja rajoissa päättää vuoden 2024 talousarviossa käyttötalouteen varattavista määrärahoista siten, että määrärahojen mitoituksessa on otettu huomioon Näлкälinnanmäen kiinteistön lämmityksestä luopumisesta saatava säästö.

Valtuuston päätös ei ole valituksessa esitetyillä perusteilla syntynyt virheellisessä järjestyksessä, valtuusto ei ole ylittänyt toimivaltaansa, eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Kuntalaki 1 § 2 momentti ja 135 §
Hallintolaki 6 §

Muutoksenhaku

Kuntalain 142 §:n 1 momentin mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Jukka Hartikainen, Toni Nykänen ja Marika Turunen.

Esittelevä jäsen

Marika Turunen

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	Nälkälinnamäki-Seura ry / yhdistyksen puheenjohtaja Harri Halko, sähköpostitse antopäivänä
Oikeudenkäyntimaksu	270 euroa (Oikeudenkäyntimaksua koskeva oikaisuvaatimusohje on tämän päätöksen liitteenä.)
Jäljennös maksutta	Savonlinnan kaupunginhallitus, sähköpostitse antopäivänä Kunnan on kuntalain 142 §:n mukaan viipymättä julkaistava ilmoitus tästä päätöksestä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.